

УСЕ ПАВІННЫ БЫЦЬ У РОЙНЫХ УМОВАХ

(Заканчэнне. Пачатак на 7-й стар.)

Наталля Качанова паабяцала ўлічыць прапанову павысіць дапамогу, скараціўшы адпуск, і паслухаць водгукі ў працоўных калектывах.

Прагучала і **прапанова падняць узрост моладзі з 31 да 35 гадоў**. Наталля Качанова дала распрадэжэнне прапрацаваць дадзенае пытанне:

— Маладыя людзі маюць рацыю: пенсіённы ўзрост павялічылі, працягласць жыцця расце, што такое 35 гадоў? Зразумела, гэта яшчэ БРСМ. Добрая прапанова, калі вы да яе звяртаесяце і вас гэта турбуе. Але тут мы павінны разумець, што яна за сабой цягне шэраг пытанняў, якія даявдзецца вырашаць: і статус маладой сям’і, і ўсё астатняе. Давайце паглядзім, узнімем заканадаўства і пралічыце. Ва ўсім павінен быць баланс. Прэзідэнт заўсёды гэтага патрабуе: вывучыце альтэрнатыву, прапрацуйце, прааналізуйце, якое будзе ўздзеянне на соцыум. Трэба глядзець і на матэрыяльны бок: ці змога сёння дзяржава тое пацягнуць.

Наступнае **пытанне датычылася выдзялення ўчасткаў для забудовы ў сельскай мясцовасці**. У прыватнасці, член Маладзёжнага парламента Павел Баран наракаў, што паблізу вялікіх гарадоў такія ўчасткі набыць амаль немагчыма. Згадаў ён і праблему несанкцыянаваных звалак у сельскай мясцовасці.

Наталля Качанова пагадзілася, што атрымаць участак у Мінскім раёне няпроста, сёння, згодна з прынятым рашэннем, гэта можна зрабіць толькі праз аукцыён.

— Забяспечыць усіх ахвотных немагчыма, бо іх шмат. Зноў звяртаюся да слоў Прэзідэнта і пастаўленых ім задач на шостым Усебеларускім народным сходзе: гэта раўнамернае развіццё рэгіёнаў. Чым лепш мы будзем развіваць іх інфраструктуру, тым больш моладзі будзе заставацца на месцах. Мы нядаўна пабывалі ў Стоўбцах: я ў захапленні ад горада. Уклалі сродкі, зрабілі рамонт, правалі там «Дажынкi». Выдатны кінатэатр, іншыя месцы для адпачынку і работы людзей. Чаму не жыць там моладзі? Гэтак мусяць быць паўсодна, але важна развіваць інфраструктуру. Мы не можам сабраць усіх у Мінскі і Мінскім раёне. Па сталіцы пастаўлена задача: два мільёны насельніцтва, не больш, і будаўніцтва скарачаецца. Актыўна развіваюцца гарады-спадарожнікі — Смалявічы, Фаніпаль, Дзяржынск, Рудзенск.

Што датычыцца навадзнення парадку на зямлі, Наталля Качанова падкрэсліла, што гэта не новая задача.

— Нядаўна праводзілі выязное пасяджэнне экспертна-кансультатывага савета пры Прэзідыуме Савета Рэспублікі ў Баранавічах, дзе разглядалі пытанні навадзнення парадку на зямлі. Мы ганярэмся, што ў нас прыгожа і чыста. Але ёсць і непарадак. Для гэтага ў нас ёсць экалогі, прыродаахоўныя інспекцыі, якія мусяць працаваць па такіх кірунках. Ім аблягчылі работу, у тым ліку і з гігіянаваннем. І яны павінны кантраляваць гэтыя пытанні. А тое, што сёння немагчыма прыцягнуць да адказнасці, няпраўда, — усё магчыма. Яны мусяць зрабіць так, каб звалак не было.

Цікавіла членаў Маладзёжнага парламента, ці змогуць яны ўвайсці ў склад УНС.

— Безумоўна, калі вы прадстаўляеце нашу грамадзянскую супольнасць, ад якой у складзе Усебеларускага народнага сходу будзе чатырыста чалавек. У роўнай меры, па 80 чалавек, будуць прадстаўлены ўсе грамадскія арганізацыі — Беларускі саюз жанчын, БРСМ, «Белая Русь» і астатнія. Мы гэта адсталялі. Былі іншыя прапановы: маўляў, прафсаюзная арганізацыя самая шматлікая, трэба ёй даць больш прадстаўнікоў па колькасці. Мы казалі: не, усе павінны быць у роўных умовах.

Алена КРАВЕЦ.

14 чэрвеня 2023 г.

Валерый БЕЛЬСКІ:

«ПЕРААДОЛЕЦЬ МЫ МОЖАМ ТОЛЬКІ РАЗАМ»

3 АВАРШАЕЦЦА падрыхтоўка да Юбілейнага, дзясятага Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі, які сёлета прымае сталіца Рэспублікі Башкартастан. На некалькі дзён (з 26 да 28 чэрвеня) Уфа пераўтворацца ў дзелавую пляцоўку, на якой дзве братэрскай краіны яшчэ раз замацоуюць сваё прaveraнaе гадамі сяброўства шматлікімі кантрактамі і пагадненнямі.

Чаго чакаць ад пакуль самага далёкага форуму і чым ён будзе ўнікальны? Аб гэтым «Звяздзе» расказаў намеснік Старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, старшыня арганізацыйнага камітэта па падрыхтоўцы і правядзенні Х Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі Валерый БЕЛЬСКІ.

— Валерый Іванавіч, якія адметнасці ў юбілейнага форуму?

— Па-першае, ён выніковы. Мы яго так і назвалі — «Вынікі і перспектывы». Паспрабавем падвесці вынікі работы, якія праводзілася. Коротка спынімся на ўсіх тэмах, якія абмяркоўваліся ў рамках форуму як самастойныя. Гэта і прамысловая палітыка, і аграпрамысловы комплекс, і гуманітарнае супрацоўніцтва, і інш. Форумы праводзіліся па спецыяльных тэмах, якія цяпер разглядаюцца ў ціснутым фармаце, але

АКЦЭНТЫ

У сумесным пасяджэнні расійскага і беларускага аргкамітэтаў форуму ў фармаце відэаканферэнцыі Валерый БЕЛЬСКІ ўдзельнічаў з Уфы, дзе разам з беларускай дэлегацыяй і расійскімі калегамі азнаёміўся з ходам падрыхтоўкі да форуму.

максімальна шырока. Па-другое, гэта самы далёкі форум. Мы ідзём на Усход, рухаемся далей, і гэта знакавая падзея. Формула правядзення форуму склалася. Яна выправавана, паказала сваю эфектыўнасць. Праводзяцца секцыйныя пасяджэнні, Савет дзелавога супрацоўніцтва, выстаўка дасягненняў, сустрача старшыняў Савета Рэспублікі і Савета Федэрацыі з кіраўнікамі рэгіёнаў, пленарнае пасяджэнне, што з’яўляецца асноўным мерапрыемствам форуму. Па выніках пленарнага пасяджэння, якое абাপіраецца на рашэнні, прынятыя на секцыях і іншых мерапрыемствах форуму, рытуецца выніковы дакумент.

— Што ўяўляе сабой беларуская дэлегацыя, якая паедзе ва Уфу?

— Афіцыйная дэлегацыя — 42 чалавекі. Гэта ўстаноўлены фармат. Усяго ў афіцыйных мерапрыемствах, якія ўваходзяць у праграму форуму, удзельнічае

каля 300 чалавек з Беларусі. Вядома, гэта толькі тыя людзі, якія бяруць удзел у секцыях, пленарным пасяджэнні і іншых мерапрыемствах форуму. Запланавана і культурная праграма, і «Вуліца дружбы», і выставачная праграма. Таму колькасць удзельніцкаў дастаткова вялікая. У сукупнасць з нашага боку ва Уфу паедзе не менш за 500 чалавек.

— Мяркуючы па папярэдніх дамоўленасцях, якія кантракты і на якую суму плануецца заключыць?

— Ва Уфе плануецца падпісаць больш чым 70 праектаў — шматлікіх дагавораў, пагадненняў, камюніе. Тыя пагадненні, у якіх ёсць камерцыйны складнік, ахопляць мінімум 90 мільярдаў расійскіх рублёў. Плануецца заключыць і пагадненні некамерцыйнага характару. Яны датычацца супрацоўніцтва ў гуманітарнай і сацыяльнай сферах, у сферы абмену інфармацыяй.

«ФОРУМ РЭГІЁНАЎ НАШЫХ АДНОСІН»

3 А дзесяць гадоў свайго існавання Форум рэгіёнаў Беларусі і Расіі стаў добрай пляцоўкай умацавання супрацоўніцтва паміж двума братэрскімі народамі, паглыблення інтэграцыйных працэсаў Саюзнай дзяржавы. Аб гэтым сведчаць тысячы кантрактаў і пагадненняў, падпісаных за гэты час. У перыяд правядзення папярэдняга Форуму рэгіёнаў, які праходзіў у Гродне, была заключана рэкордная колькасць дакументаў на не менш рэкордную суму.

Чым яшчэ быў адметны мінулагодні форум, які прымала беларуская зямля, карэспандэнту «Звяздзе» расказаў старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі на рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Міхаіл РУСЫ, які адказваў за правядзенне IX Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі. Падзяліўся сенатар і асабліваццамі цяперашніх інтэграцыйных працэсаў Саюзнай дзяржавы, актуальных кірунках узаемавыгаднага развіцця абедзвюх краін.

— **Міхаіл Іванавіч, наколькі прадстаўнічая дэлегацыя летась прысутнічала на форуме ў Гродне?**

— Устаноўлена такое правіла, што ў форуме бярэ ўдзел прыкладна па 250 чалавек з кожнага боку. Але штогод цікавацца да гэтага мерапрыемства ўзрастае. У мінулым годзе мы разлічвалі прыняць да 400 чалавек з Расійскай Федэрацыі (з улікам выстаўкі і іншых мерапрыемстваў, якія праводзіліся ў рамках форуму). Аднак, калі меркаваць толькі па гасцінічным фондзе, які быў

выкарыстаны нашымі расійскімі калегамі, у Гродне прысутнічала каля 1200 дэлегатаў з Расійскай Федэрацыі. Гэта кіраўнікі рэгіёнаў, пэўных структурных падраздзяленняў, прадстаўнікі арганізацый, прадпрыемстваў, спецыялісты.

— **Сума кантрактаў, падпісаная на папярэднім форуме, была з’яўленая як рэкордная. Якія прагнозы на ўфімскую пляцоўку?**

— Летась мы падпісалі звыш 60 розных пагадненняў. Сёлета 72 дакументы ўжо ў рабоце. Частка пагадненняў падпісваецца цяпер, напярэдадні форуму. Напрыклад, у рамках Форуму рэгіёнаў Віцебскага і Смаленскага абласцей правалі свой форум, падпісалі дзясяткі кантрактаў, пагадненняў. Калі ў грашовым эквіваленце, у мінулым годзе ў рамках форуму было падпісана кантрактаў на суму 60 мільярдаў расійскіх рублёў.

Сёлета плануем атрымаць каля 90 мільярдаў расійскіх рублёў адназначна. Ёсць вельмі буйныя кантракты, якія будуць падпісвацца: і на 12 мільярдаў,

і на 10 мільярдаў расійскіх рублёў. Калі больш канкрэтна, сёлета наш «Амкадор» пачне выпускаць сваю прадукцыю ў Башкірыі. Форум рэгіёнаў дае сур’ёзны штуршок у развіцці нашых адносін. Пачынаючы з 1996 года, наш Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка пабудоваў палітыку павелічэння гандлёва-эканамічнага і гуманітарнага супрацоўніцтва менавіта праз работу з рэгіёнамі. Аб’ём эканомікі, на працовак штогод прырастае, бо менавіта на рэгіянальным зрэзе апэратыўна вырашаецца тая ці іншая праблема. Задача ўрадаў і, у крайнім выпадку, кіраўнікоў дзяржаў — здымаць перашкоды, якія замінаюць сумеснаму развіццю. Прэзідэнт Беларусі абраў менавіта гэты падыход. Кожны год як мінімум 25—30 расійскіх дэлегатаў пад кіраўніцтвам губернатараў наведваюць нашу краіну. Летась і сёлета Аляксандр Лукашэнка аб’ехаў самыя крайнія пункты Расійскай Федэрацыі. Менавіта праз рэгіянальнае супрацоўніцтва мы ўмацоўваем наш эканоміку.

— **У якой сферы супрацоўніцтва Беларусі і Расіі з’яўляецца найбольш паспяховым?**

— Такіх сфер нямала. Уззяць хоць бы будаўніцтва. Кіраўнік дзяржавы ўвесь час кажа, што будаўнічыя паслугі павінны развівацца. У нас створана добрая будаўнічая база, ёсць высока-

ЗВЯЗДА

М

ПЕРАШКОДЫ, ПАРОГІ ТУРБУЛЕНТНАСЦІ

Намеснік Старшыні Савета Рэспублікі — аб асаблівасцях Х Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі, які ў канцы чэрвеня адбудзецца ва Уфе

Такіх пагадненняў дастаткова шмат. І гэтая база працягвае папаўняцца.

— **Кажучы аб кантрактах эканамічнага блока, па якіх кірунках будзе развівацца супрацоўніцтва Беларусі і Расіі?**

— Будаўніцтва, транспарт, арганізацыя сумесных вытворчасцяў, пастаўка прадукцыі. Самае буйное пагадненне, што плануецца падпісаць, датычыцца сферы будаўніцтва. Акрамя таго, у Башкірыі запускаецца вытворчасць «Амкадора». Людзі працуюць 24/7, каб вывесці на запуск гэтае прадпрыемства. Акурат да форуму паскораны ўсе працэсы, уключаючы пастаўку абсталявання і іншае.

— **Калі канкрэтна, то ў якіх таварах беларускай вытворчасці маюць патрэбу нашы партнёры? І, наадварот, у чым мы залежым ад расіян?**

— Усё, што выбрабляе Рэспубліка Беларусь, цяпер запатрабавана. Мы выпускаем сотні тысяч тавараў. У Расійскай Федэрацыі карыстаюцца попытам транспартнае і дарожнае абсталявання, абсталяванне для будаўніцтва і рамонт, машыны для сельскай гаспадаркі. Усё гэта запатрабавана, і самае галоўнае — мы знайшлі спосабы ўзмацнення ўзаемнай кааперацыі. Неаднаразова кіраўнік дзяржавы казаў аб тым, што няма чыста Беларускага і чыста расійскага. Большасць тавараў, якія ствараюцца ў нашых краінах, маюць узаемны складнік. Тыя ж трактары: каля паловы з ліку масавых мадыфікацый мае расійскія карані.

Таму гэта наш сумесны трактар, хоць і называецца «Беларусь». — **Апошнім часам на рэгіёны робіцца стаўка, асабліва гэта характэрна для эканамічнага супрацоўніцтва. На ваш погляд, форумы рэгіёнаў садзейнічалі гэтаму?**

— Ворогамі нашых краін і Саюзнай дзяржавы рабілася стаўка на тое, каб пасеяць

АКЦЭНТЫ

ПЕРАШКОДЫ, ПАРОГІ ТУРБУЛЕНТНАСЦІ

Намеснік Старшыні Савета Рэспублікі — аб асаблівасцях Х Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі, які ў канцы чэрвеня адбудзецца ва Уфе

разлад у нашым супрацоўніцтве. Вышукваліся шматлікія абставіны, якім надавалася негатыўная афарбоўка. У тым ліку неаднойчы прамым кантактам паміж кіраўніцтвам рэгіёнаў Беларусі і Расіі надавалася негатыўнае адценне, супрацоўніцтва падвяргалася крытыцы. Але, нягледзячы на гэта, цікавацца кіраўнікоў расійскіх рэгіёнаў (некаторыя з іх па плошчы, а асобныя і па патэнцыяле, большыя, чым Рэспубліка Беларусь) да нашай краіны расце. Адно з дасягненняў Форуму рэгіёнаў — гэта «легітымізацыя» такога супрацоўніцтва. Фактычна ў нашай свядомасці і практыцы мы «ўзааконілі» такія кантакты. Яны і раней былі, але яшчэ раз падкрэслію, што ворагамі нашага ўзаемаага развіцця гэтаму элементу надавалася негатыўнае значэнне. Калі дзесяць гадоў таму пачаў працаваць Форум рэгіёнаў, то гэтая сітуацыя ў корані змянілася. Ужо нават дэструктыўныя сілы ў інфармацыйным супрацьстаянні не выкарыстоўваюць такія элементы. Усё дазволена, дапушчальна, эфектыўна і на карысць. І ўжо бессэнсоўна ставіць палкі ў колы.

— **Ці будуць на пляцоўках форуму заключаныя пагадненні, якія рэгулююць пытанне імпартазамішчэння?**

— Будуць. Прычым як для Расійскай Федэрацыі, так і для Рэспублікі Беларусь. У тым ліку на аснове кааперацыі. Той праект, які рэалізоўвае наш «Амкадор», і ёсць імпартазамішчальны. Ён прадугледжвае вытворчасць на расійскій тэрыторыі абсталявання, неабходнага для перапрацоўкі збожжа. Мы ведаем, што патэнцыял і аб’ёмы вытворчасці збожжа ў Расіі пастаянна растуць. Яно патрабуе перапрацоўкі, захавання, даявдзнення да таварных партый — усё гэтыя кампетэнцыі сёння ёсць у нашых прадпрыемствах. Такая вытворчасць, арганізаваная на тэрыторыі Башкартастана, будзе працаваць на Перад-

уралле, Алтай, Арэнбургскую вобласць (зэрневыя рэгіёны Расійскай Федэрацыі) і даваць магчымасць развіваць уласны эканамічны патэнцыял рэгіёна, але ў кааперацыі з Рэспублікай Беларусь, мы атрымаем сваю дабаўленую вартасць, пастаўляючы камплектуючыя на прадпрыемства. Гэта вельмі выгадна. Некаторыя могуць казаць, што мы ствараем сабе канкурэнтаў на тэрыторыі Расійскай Федэрацыі, але гэта не так. Да прыкладу, працую «Брансксельмаш», стварае камбайны, што адбываецца дзякуючы кааперацыі з беларускімі прадпрыемствамі. Роўна як і беларускія камбайны ствараюцца на тэрыторыі нашай краіны ў кааперацыі з расійскімі прадпрыемствамі.

— **Якія рэгіёны краіны-партнёра традыцыйна ўдзельнічаюць у форуме? Магчыма, хтосьці будзе прадстаўлены ўпершыню?**

— Мы разлічваем на самы шырокі ўдзел. Асобнае мерапрыемства будзе прысвечана ўзаемадзеянню Масквы і Рэспублікі Беларусь. Гэта важна і знакава. Ёсць інтарэс і эканамічны, і фінансавы. Што датычыцца нашых рэгіёнаў, то ўсе ўдзельнічаюць на ўзроўні іх кіраўнікоў: старшыняў абласных выканаўчых камітэтаў, прадстаўнічых арганізацый, міністэрстваў і кіраўнікамі рэгіянальнага ўзроўню, агаворваецца загадзя. У такім выпадку разглядаюцца праекты часцей з двухбаковым уздзеяннем. Аднак спрацоўвае эфект інтэлектуальнага і пераагорнага хаба: на форуме ёсць магчымасць выхапіць тыя ідэі, якія могуць выкарыстоўвацца некалькімі ўдзельнікамі для прасоў-

ДАЕ СУР'ЁЗНЫ ШТУРШОК У РАЗВІЦЦІ

Член Прэзідыума Савета Рэспублікі — аб выніках мінулагадняга Форуму рэгіёнаў і чаканнях ад будучага

Падчас леташняга форуму ў Гродне. Міхаіл РУСЫ (справа) і намеснік старшыні Савета Федэрацыі Федэральнага сходу Расіі Юрый ВАПАБ'Ў.

сарты пшаніцы, жыта, рапсу. Нашы сарты пшаніцы на палях даюць ураджай па сто цэнтрнераў з гектара. У нас паўмільёна гектараў засеяна рапсам. Дзве трэці — наша селекцыя. Гэта дарагога варты.

— **Наколькі шчыльна ўзаемадзеянне паміж органами ўлады і бізнес-супольнасцю? Мяркуючы па назве секцыі, ёсць цікавасць і да гэтага пытання.**

— Усёўзаемазвяззана. Бізнэс дзяржава — адно цалае. Мы не можам існаваць асобна адзін ад аднаго. Дзяржава складаецца з многіх элементаў. Нам няважна, бізнесмен дзяржаўны ці прыватны. Самае галоўнае, каб ён выконваў заканадаўства і забяспечваў эфектыўную работу, быў добра-сумленным падаткапаліцэйшым і патрыятам сваёй краіны.

— **Ці выконваюцца ўсе дамоўленасці, прынятыя на пляцоўках форумуў рэгіёнаў?**

— Рэалізоўваецца ўсё і нават некалькі больш, чым меркавалася. Форум кароткі, а жыццё ідзе далей. Народ працуюе кожны дзень, а таму падпісваюцца новыя кантракты, пагадненні. Самае галоўнае, што асноўныя пытанні, якія мы разглядаем падчас форуму, заўсёды ўзятыя на кантроль. У гэтым плане мы пачалі працаваць у новым фармаце. Звычайна ў перыяд форуму працавала міжпарламенцкая камісія, дзе праводзіўся аналіз зробленага. Прынятае рашэнне ўзняць ролю гэтай камісіі. І неабавязкова, каб яна збіралася падчас правядзення форуму. Два разы ў год — на тэрыторыі Беларусі і ў Расіі — мы будзем разглядаць ход выканання раней прынятых рашэнняў. Першае пасяджэнне ўжо адбылося ў Маскве, наступны раз абмяркуем рэалізацыю канкрэтных праектаў у Беларусі.

Гутарыла Вераніка КАНОТА.

9